

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **B. S.**, zastoupeného Mgr. Zbyňkem Čermákem, advokátem se sídlem Gočárova třída 504, Hradec Králové, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 1. 2015, č. j. ČOI 44809/14/0100, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 5. 2016, č. j. 30 A 28/2015 – 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Česká obchodní inspekce, Královéhradecký a Pardubický inspektorát (dále jen „inspektorát“), rozhodnutím ze dne 17. 6. 2013, č. j. 27/0769/13, uložila žalobci pokutu ve výši 120.000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách). Uvedeného deliktu se měl žalobce dopustit tím, že neprodával pohonné hmoty v jakosti předepsané v § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci

(vyhláška o jakosti a evidenci pohonných hmot), čímž porušil § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

[2] Žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 10. 2013, č. j. ČOI 85478/13/0100, zrušila rozhodnutí inspektorátu z důvodu procesních vad (nedodržení náležitostí oznámení o zahájení řízení a neseznámení žalobce se všemi podklady rozhodnutí) a vrátila mu věc k dalšímu řízení.

[3] Inspektorát rozhodnutím ze dne 5. 3. 2014, č. j. 27/0769/13/R1, uložil žalobci pokutu ve výši 120.000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, který byl vymezen shodně jako v předchozím rozhodnutí ze dne 17. 6. 2013.

[4] Žalovaná zamítla odvolání žalobce v záhlaví označeným rozhodnutím. Napadené rozhodnutí netrpělo žádnou z vad, pro které by mohlo být považováno za nicotné. Věcná příslušnost České obchodní inspekce ke kontrole dodržování povinností vyplývajících ze zákona o pohonných hmotách vyplývá z § 7 odst. 2 tohoto zákona. Odkaz na toto ustanovení není povinnou náležitostí oznámení o zahájení správního řízení. Opakovaná námitka nedostatků zahájení řízení nebyla důvodná, neboť vymezení předmětu řízení bylo dostatečně doplněno dopisem ze dne 21. 4. 2014. Odpovědnost za správní delikt podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách je objektivní. Žalobce neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, ale spoléhal pouze na atest výrobce a na to, že během přepravy nedojde ke znehodnocení pohonných hmot. Skutečnost, že ke snížení kvality pohonných hmot došlo pravděpodobně zaviněním dodavatele, nemůže žalobce odpovědnosti zprostit. Závěrem žalovaná doplnila hodnocení majetkových poměrů žalobce pro účely stanovení výše pokuty a hodnotila zejména údaje uvedené žalobcem v daňovém přiznání z roku 2013. Po jejich posouzení shledala pokutu ve výši 120.000 Kč přiměřenou.

[5] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud nepřisvědčil námitce, že řízení nebylo zahájeno v souladu zákonem. Po zrušení původního rozhodnutí ze dne 17. 6. 2013 inspektorát zaslal žalobci písemnost ze dne 21. 1. 2014, v níž dostatečně jasně vymezil správní delikt, pro který bylo řízení zahájeno. Skutkové okolnosti inspektorát dostatečně jasně uvedl již v původním oznámení o zahájení řízení ze dne 3. 5. 2013, ve kterém také poučil žalobce o jeho procesních právech. Ve shodě s žalovanou krajský soud konstatoval, že zákonnou náležitostí oznámení o zahájení řízení není odkaz na konkrétní ustanovení vymezující věcnou a místní příslušnost České obchodní inspekce. Tato námitka byla navíc zjevně pouze formální, neboť žalobce neuvedl žádný důvod, který by příslušnost České obchodní inspekce k projednání deliktu zpochybňoval.

[6] S ohledem na objektivní charakter odpovědnosti za posuzovaný správní delikt krajský soud nepřisvědčil námitce poukazující na nedostatek zavinění žalobce a na technickou závadu cisterny dodavatele. V průběhu správního řízení ani v žalobě žalobce neupřesnil, jaká konkrétní preventivní opatření učinil k zabránění prodeji nekvalitních pohonných hmot. Námitku, že po provozovateli malé čerpací stanice není možné požadovat provádění kontrol při převzetí dodaných pohonných hmot, soud odmítl

s odkazem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2014, č. j. 4 As 123/2014 – 33, č. 3139/2015 Sb. NSS. Správní orgány nepochybily, pokud neprovedly důkaz svědeckou výpovědí statutárního orgánu společnosti Autotrans Petrol, s. r. o. (dále jen „Autotrans“), neboť technická závada na cisterně této společnosti nebyla pro posouzení liberačních důvodů podle § 10 zákona o pohonných hmotách relevantní.

[7] Dále krajský soud nepřisvědčil tvrzení, že žalovaná nerozhoduje v typově shodných věcech stejně. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ocitovala celou pasáž rozhodnutí ze dne 10. 6. 2014, č. j. 123701/13/O100/3000/13/14/Ad/Št, na jehož část žalobce odkázal. Z plné citace je zřejmé, že žalovaná sice připustila složitost zajištění jakosti pohonných hmot, zároveň však zdůraznila, že ověřování kvality nepovažuje za nemožné a že je to prodávající, kdo odpovídá spotřebitelům za kvalitu. Závěr citovaného rozhodnutí tedy není s nyní napadeným rozhodnutím v rozporu.

[8] K poslednímu okruhu námitek týkajícímu se výše sankce krajský soud podotkl, že správní soud nemůže nahradit správní uvážení uvážením soudním, nemá tak prostor pro hodnocení prosté přiměřenosti sankce. Pokuta ve výši 120.000 Kč byla uložena na spodní hranici zákonného rozpětí (za daný správní delikt je možné uložit pokutu až do výše 5 mil. Kč). Žalovaná byla oprávněna (i povinna) doplnit odůvodnění výše pokuty uložené inspektorátem. Podle krajského soudu se správní orgány zabývaly všemi okolnostmi, k nimž byly povinny přihlédnout podle § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, a zohlednily zavinění dodavatele jako polehčující okolnost. S hodnocením žalované, že podnikání žalobce lze označit za stabilní, se solidní majetkovou základnou a v zásadě dobrými hospodářskými výsledky, se krajský soud ztotožnil. Z údajů založených ve správním spisu a zejména s ohledem na povolení splátek je zřejmé, že pokuta by neměla žalobci přivodit ani přechodnou platební neschopnost.

II. Obsah kasační stížnosti

[9] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Stěžovatel namítl, že krajský soud neprovedl v rozporu s principem plné jurisdikce nezávislé posouzení skutkového stavu věci, a to přezkoumáním napadených rozhodnutí po právní i skutkové stránce. Soud se nevypořádal se všemi námitkami, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

[11] Krajský soud nesprávně posoudil především otázku zákonnosti zahájení správního řízení a nesprávně vyhodnotil listinné důkazy prokazující způsob zahájení správního řízení. V rozhodnutí ze dne 15. 10. 2013, jímž žalovaná zrušila původní rozhodnutí inspektorátu, žalovaná zavázala inspektorát, aby v oznámení o zahájení řízení jasně sdělil, pro jaké jednání zahajuje se stěžovatelem řízení a jakého správního deliktu se tímto jednáním měl stěžovatel dopustit. Dopisem ze dne 21. 1. 2014 však inspektorát žalobci pouze sdělil doplnění správního řízení, které nesplňovalo náležitosti pro zahájení řízení. Krajský soud se právním názorem žalované nezabýval, ani jej hmotněprávně nehodnotil.

Bylo přitom jeho povinností, aby se nově vydaným oznámením o zahájení řízení ze dne 21. 1. 2014 zabýval. V žalobě stěžovatel upřesnil, jaké zákonné náležitosti toto oznámení nesplňovalo.

[12] Stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že vymezení příslušnosti České obchodní inspekce není zákonnou náležitostí oznámení o zahájení řízení podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Podle citovaného ustanovení musí oznámení obsahovat mimo jiné označení správního orgánu. Je nezbytné, aby sdělení o zahájení řízení o správním deliktu splňovalo základní požadavky, neboť od nich se odvíjí práva účastníka řízení vyjadřovat se, hájit se a předkládat důkazy. Stěžovatel brojil také proti tvrzení krajského soudu, že splnění náležitostí oznámení o zahájení řízení dokládá způsob obrany stěžovatele. Stěžovatel zaměřil procesní obranu do skutkové i právní oblasti z procesní opatrnosti, z tohoto postupu nelze dovodit splnění náležitostí pro zahájení řízení. Řízení o správním deliktu bylo podle stěžovatele spíše formálním aktem, než formou řízení splňujícího obdobné náležitosti jako trestní řízení.

[13] Dále stěžovatel namítl, že krajský soud nesprávně posoudil námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované pro nedostatek důvodů spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a námitku porušení zásady shodného rozhodování v typově shodných věcech. Krajský soud se těmito námitkami v dostatečném rozsahu nezabýval. Napadený rozsudek je přizpůsoben stávající judikatuře, aniž by správně posoudil skutkový stav věci. Stěžovatel nesouhlasil se závěrem soudu, podle kterého neuvedl, jaká konkrétní opatření přijal k zabránění prodeji nekvalitních pohonných hmot. Stěžovatelem tvrzená přijatá opatření nebyla brána po celou dobu řízení v úvahu. Stěžovatel hodlal svá tvrzení o přijatých opatřeních prokázat výslechem statutárního orgánu společnosti Autotrans, která mu dodávala pohonné hmoty. Tento důkaz nebyl proveden s tím, že není relevantní. Krajský soud se s neprovedením tohoto důkazu nesprávně ztotožnil, a tím zpochybnil právo stěžovatele „*na důkaz*“ ve smyslu § 36 správního řádu. Stěžovateli tak byla odepřena možnost prokázat, že provedl technicky možná opatření způsobilá účinně zabránit porušování zákona. Krajský soud dospěl s ohledem na citaci rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 123/2014 – 33 ke zcela odlišnému závěru, podle kterého stěžovatel nevyvinul veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat. Krajský soud požadoval po stěžovateli přijetí dalších opatření, než která připouští citovaná judikatura, zejména již předem dovodil povinnost stěžovatele měřit kvalitu pohonných hmot. S ohledem na velikost čerpací stanice stěžovatele a dobu mezi zpracováním atestu a prodejem pohonných hmot by taková povinnost znamenala, že by stěžovatel musel po každé dodávce pohonných hmot provést odstávku čerpací stanice do doby provedení atestu. Taková situace by pro stěžovatele v postavení podnikající fyzické osoby byla likvidační. Stěžovatel měl za to, že v typově shodné věci č. j. 123701/13/O100/3000/13/14/Ad/Št žalovaná dospěla ke zcela odlišnému závěru týkajícímu se povinností směřujících k odvrácení odpovědnosti ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Krajský soud vyložil zákon o pohonných hmotách s přílišnou tvrdostí. Stěžovatel byl přesvědčen, že přijal dostatečná opatření.

[14] Krajský soud také podle stěžovatele nesprávně posoudil a nedostatečně vypořádal námitky vztahující se k výši pokuty. Z odůvodnění napadeného rozsudku plyne, že krajský soud vyšel z judikatury správních soudů, podle které soud hodnotí, zda se správní

orgán nedopustil nezákonnosti, v jejímž důsledku by sankce neobstála. Nedostatečně však hodnotil listinné důkazy prokazující způsob uložení sankce. Inspektorát opakovaně vydal rozhodnutí, jímž uložil žalobci pokutu ve výši 120.000 Kč, aniž by sám podle zásady proporcionality rozhodl na základě znalosti majetkových poměrů stěžovatele. Výše sankce zůstala i po zrušení rozhodnutí nezměněna, přestože měl správní orgán povinnost vycházet z obecných zásad a přihlédnout k osobě stěžovatele a jeho majetkovým poměrům. Po vrácení věci k dalšímu řízení inspektorát tuto povinnost nesplnil a majetkové poměry stěžovatele nezkoumal. Krajský soud nehodnotil, že v posuzované došlo k porušení zásady proporcionality, neboť správnímu orgánu prvního stupně nebyly známy majetkové poměry stěžovatele. Pokud krajský soud uzavřel, že žalovaná jako odvolací orgán byla oprávněna i povinna doplnit úvahy týkající se stanovení výše pokuty, je zřejmé, že správní orgán prvního stupně tak neučinil a nepostupoval v souladu s právním názorem odvolacího orgánu vyjádřeným ve zrušujícím rozhodnutí. Podle stěžovatele došlo k opačnému výkladu zásady proporcionality, protože výše pokuty byla až v odvolacím řízení přizpůsobena protiprávnímu jednání stěžovatele a jeho majetkovým poměrům.

[15] Závěrem stěžovatel namítl, že žalovaná nepostupovala v souladu s obecnými zásadami pro ukládání pokut, pokud tak jako v jiných věcech nepřihlédla k omezeným a složitým možnostem stěžovatele zajistit jakost pohonných hmot po jejich dodání a zejména ke skutečnosti, že k zjištěnému následku došlo v důsledku technické poruchy na straně dodavatele, které stěžovatel nemohl zabránit ani při využití dostupných opatření. Krajský soud se s otázkou výše sankce nesprávně vypořádal.

III. Vyjádření žalované

[16] Podle vyjádření žalované krajský soud jasně vysvětlil, proč považoval zahájení správního řízení se stěžovatelem za souladné se zákonem. S hodnocením krajského soudu se žalovaná ztotožnila. Správní orgán prvního stupně vyhověl pokynu v původním zrušujícím rozhodnutí tím, že zaslal stěžovateli doplnění zahájení správního řízení. Stěžovatel vytkl napadenému rozsudku, že je přizpůsoben ustálené judikatuře správních soudu, podle žalované by však tato skutečnost měla být hodnocena spíše pozitivně. Z tvrzení stěžovatele v průběhu správního i soudního řízení nevyplynulo, že by před provedením kontroly činil jakákoliv preventivní opatření, která by mohla zabránit porušení zákona. Krajský soud nepožadoval po stěžovateli, aby prováděl konkrétní opatření, ale pouze uvedl příklad toho, co by bylo možné za preventivní opatření považovat.

[17] Neměnnost sankce v průběhu správního řízení sama o sobě neznamená, že došlo k porušení zásady přiměřenosti. Správní orgány obou stupňů opakovaně zkoumaly všechny okolnosti případu, včetně majetkových poměrů stěžovatele, přičemž využily všechny podklady dostupné v době, kdy byla rozhodnutí vydávána. V napadeném

rozhodnutí žalovaná vysvětlila, proč by uložená pokuta neměla být pro stěžovatele likvidační, a následně mu také povolila splátky.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Nejvyšší správní soud neshledal rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným. Stěžovatel pouze obecně namítl, že se krajský soud v dostatečném rozsahu nevypořádal se všemi žalobními námitkami, z obsahu kasační stížnosti je však zřejmé, že ve skutečnosti brojí proti důvodům, na kterých je tento rozsudek založen, a zaměňuje svůj nesouhlas s věcným posouzením za nepřezkoumatelnost. Krajský soud se dostatečně a srozumitelně zabýval všemi třemi okruhy námitek, které stěžovatel uplatnil v žalobě (otázkou náležitostí oznámení o zahájení řízení, možností uplatnění liberačních důvodů a výší pokuty, viz výše shrnutí v odst. [5] až [8]). Stěžovatel neupřesnil žádnou konkrétní námitku, kterou měl podle jeho názoru krajský soud opomenout.

[21] Dále Nejvyšší správní soud podotýká, že podstatná část kasační stížnosti pouze opakuje žalobní námitky, aniž by reagovala na jejich vypořádání krajským soudem. Stěžovatel opakovaně uvádí, že se závěry krajského soudu nesouhlasí, neupřesňuje však, v čem konkrétně by měla spočívat jejich nezákonnost. Řízení o kasační stížnosti není pokračováním řízení o žalobě, ale je samostatným řízením o mimořádném opravném prostředku za procesní situace, kdy řízení před krajským soudem již bylo pravomocně skončeno. Nejvyšší správní soud přezkoumává především rozhodnutí a postup krajského soudu, stěžovatel je proto povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 – 351, odst. 140, nebo ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 34/2012 – 64, odst. 21). V soudním řízení správním vymezuje hranice soudního přezkumu žalobce, resp. stěžovatel. Soud není povinen ani oprávněn nahrazovat jeho projev vůle, domýšlet za něj argumenty a vyhledávat na jeho místě možné vady napadeného správního či soudního rozhodnutí, není-li k jejich přezkumu vázán z úřední povinnosti (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[22] K prvnímu okruhu námitek týkajícímu se náležitostí oznámení o zahájení řízení Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že na oznámení o zahájení řízení ze dne 3. 5. 2013 je třeba nahlížet ve spojení s jeho doplněním ze dne 21. 1. 2014. Nedostatek původního oznámení spočívající v nedostatečném vymezení předmětu řízení byl napraven upřesněním správního deliktu, který byl stěžovateli kladen za vinu, a to odkazem na § 9 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Zároveň inspektorát doplnil, že stěžovatel měl porušit uvedenou povinnost prodejem pohonných hmot, které nesplňovaly jakost předepsanou v § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky o jakosti a evidenci pohonných hmot, a odkázal na výsledky posouzení jakosti vzorků

odebraných dne 16. 4. 2013 na čerpací stanici B. O. v M. (odkaz na čísla zkušebních protokolů obsahovalo již původní oznámení). Stěžovatel nijak konkrétně nezpochybnil závěr krajského soudu, že z obou oznámení o zahájení řízení nahlížených společně je zřejmá skutková i právní kvalifikace správního deliktu, pro který bylo řízení zahájeno. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod se touto otázkou podrobněji zabývat.

[23] Obdobně obecný nesouhlas vyjádřil stěžovatel ve vztahu k závěru krajského soudu, že odkaz na zmocňovací ustanovení správního orgánu k vedení řízení není povinnou náležitostí oznámení o zahájení řízení ve smyslu § 46 správního řádu. Námitku stěžovatele vyvrací již samotné znění daného ustanovení, podle kterého „[o]*známení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.*“ Citované ustanovení požaduje pouze označení správního orgánu, nikoliv označení konkrétního zákonného ustanovení, na základě kterého je správní orgán příslušný vést konkrétní správní řízení. Navíc, jak výstižně poznamenal krajský soud, daná námitka se jeví pouze jako formální a účelová, protože stěžovatel netvrdil, že by řízení vedl nepříslušný správní orgán, ani nijak neupřesnil, jakým způsobem měl tento tvrzený nedostatek zasáhnout do jeho práv.

[24] V rovině prostého tvrzení zůstala také námitka stěžovatele, že po celou dobu správního i soudního řízení namítal, že učinil opatření k zabránění porušení povinností vyplývajících ze zákona o pohonných hmotách. Podání stěžovatele založená ve správním ani soudním spisu jeho tvrzení nepodporují a naopak odpovídají závěru krajského soudu, že stěžovatel přijetí konkrétních preventivních opatření netvrdil, a tím méně prokázal. Stěžovatelem navrhovaný výslech statutárního orgánu společnosti Autotrans (dodavatele pohonných hmot, u nichž byla zjištěna nedostatečná jakost), nebyl způsobilý prokázat přijetí preventivních opatření. Z předchozích tvrzení stěžovatele i z písemného vyjádření jednatelky dané společnosti ze dne 6. 5. 2013 je zřejmé, že taková výpověď mohla osvětlit pouze příčinu neodpovídající jakosti dodaných pohonných hmot (společnost Autotrans připustila závadu na cisterně), nikoliv však přijetí preventivních opatření stěžovatelem ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. V průběhu správního ani soudního řízení stěžovatel netvrdil, že by tímto výslechem mělo být prokázáno, že o kvalitu pohonných hmot dbal i poté, kdy byly pohonné hmoty dopraveny na jeho čerpací stanici a zde stočeny. Přitom právě prokázání takových opatření, by (eventuálně) mohlo vést k liberaci stěžovatele (srov. rozsudek ze dne 10. 1. 2017, č. j. 8 As 140/2016 – 63). Odkaz na porušení povinností ze strany smluvního partnera jej odpovědnosti za správní delikt zprostit nemohl (srov. rozsudky ze dne 4. 2. 2015, č. j. 6 As 250/2014 – 35, nebo ze dne 1. 9. 2016, č. j. 10 As 167/2015 – 35).

[25] I přes upozornění žalované a krajského soudu stěžovatel setrvale zaměňuje skutečnost, že nedostatečnou jakost pohonných hmot nezavinil, s možností liberace podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Podle citovaného ustanovení „*právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila*“. V rozsudku č. j. 4 As 123/2014 – 33 Nejvyšší správní soud uzavřel, že liberačních důvodů se analogicky může dovolávat i podnikající fyzická osoba. Zároveň ovšem zdůraznil, že nedostatek zavinění liberačním důvodem není. Odpovědnost za správní delikty podle zákona o pohonných hmotách má objektivní povahu.

[26] Nejvyšší správní soud již také opakovaně konstatoval, že nepřijetí preventivních opatření ve smyslu § 10 zákona o pohonných hmotách nelze odůvodnit finančními náklady (viz např. rozsudky č. j. 4 As 123/2014 – 33 nebo č. j. 6 As 250/2014 – 35). Distribuce pohonných hmot koncovým spotřebitelům jakožto látek potenciálně nebezpečných z důvodu jejich hořlavosti a dalších rizik pro životní prostředí i majetek či zdraví osob je spojena s řadou přísných pravidel, která mají za cíl eliminaci těchto významných rizik. Tato regulace je legitimní a žádoucí i vzhledem k tomu, že koneční spotřebitelé nemají žádnou možnost, jak kvalitu prodávaných pohonných hmot posoudit, a musejí se zcela spoléhat na to, že regulační orgány zajistí, aby byly v distribuční síti prodávány pouze kvalitní a nezávadné pohonné hmoty. Závažnosti případných následků porušení povinností provozovatelů čerpacích stanic pak odpovídá jednak konstrukce objektivní odpovědnosti těchto osob za správní delikty a úzce vymezený liberační důvod, jednak i výše zákonných sazeb sankcí.

[27] Je sice pravda, že provozovatelé čerpacích stanic zpravidla nejsou výrobci pohonných hmot, to však neznamená, že by kvalitu pohonných hmot nemohli ovlivnit. Právě oni totiž mohou a musí udržovat svá technická zařízení v bezvadném stavu, vybírat si pouze dodavatele pohonných hmot, kteří jsou schopni dodávat tato paliva v kvalitě vyžadované právními předpisy, a ověřovat a kontrolovat, zda jimi prodávané pohonné hmoty těmto kritériím vyhovují. Provozovatelé čerpacích stanic pak nesou i riziko spojené s případným porušením povinností ze strany jejich dodavatelů. Ošetření tohoto rizika je věcí smluvních vztahů mezi provozovateli čerpacích stanic a jejich dodavateli. Prostředky, kterými provozovatelé čerpacích stanic zajistí, aby jimi prodávané pohonné hmoty vyhovovaly předpisům, jsou ponechány na jejich úvaze. Pokud se však chtějí liberovat v případě zjištění, že jimi nabízené pohonné hmoty jsou závadné, musí prokázat, že provedli veškerá technicky možná opatření vhodná k zabránění tomuto protiprávnímu stavu, a nepostačí jejich poukaz na to, že tato technicky možná opatření po nich nebylo možno spravedlivě požadovat, protože by nebyla ekonomická. Provozovatelé čerpacích stanic mají možnost volby, jaká opatření mají provést k zamezení prodeje závadných pohonných hmot, ovšem za podmínky, že tato opatření budou způsobilá k účinné prevenci a eliminaci uvedeného protiprávního stavu. Žádná taková opatření však stěžovatel neprokázal. Důkazní břemeno k prokázání opatření ke sledování kvality pohonných hmot během jejich skladování a prodeje přitom spočívalo na něm (srov. rozsudky č. j. 4 As 123/2014 – 33, č. j. 8 As 140/2016 – 63 nebo č. j. 6 As 250/2014 – 35).

[28] Krajský soud posoudil otázku liberačních důvodů v souladu s citovanou judikaturou, což ostatně připouští i stěžovatel, když poněkud paradoxně krajskému soudu vytýká, že napadený rozsudek „*přizpůsobil*“ judikatuře Nejvyššího správního soudu. Námitka nesprávného a nedostatečného posouzení této otázky krajským soudem proto nebyla důvodná. Citovaná judikatura je plně použitelná i na skutkové okolnosti nyní posuzované věci. Stěžovatel neuvedl žádné důvody, pro které by se soud měl od svých dříve vyslovených závěrů odchýlit.

[29] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v tom, že se krajský soud dostatečně nezabýval námitkou porušení zásady shodného rozhodování v typově shodných věcech. Krajský soud zasadil stěžovatelem namítanou část rozhodnutí žalované č. j.

123701/13/O100/3000/13/14/Ad/Št do kontextu celého odůvodnění daného rozhodnutí a neshledal, že by se výsledný závěr žalované lišil od požadavku na přijetí preventivních opatření vysloveného v nyní napadeném rozhodnutí (viz str. 13 napadeného rozsudku). V kasační stížnosti stěžovatel závěr krajského soudu nijak konkrétně nezpochybnil, obecná námitka nedostatečného posouzení proto nemohla být úspěšná.

[30] Nejvyšší správní soud neshledal důvodným ani poslední okruh námitek vztahující se k výši uložené pokuty. Již krajský soud upozornil stěžovatele, že správní řízení je třeba posuzovat v zásadě jako jeden celek, vady rozhodnutí prvního stupně lze proto zpravidla odstranit i v odvolacím řízení. Kasační námitky, v nichž stěžovatel vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že se nezabýval majetkovými poměry stěžovatele, nemohou být důvodné, neboť hodnocení majetkových poměrů žalovaná doplnila v odvolacím řízení, a případné nedostatky tím zhojila. Nesprávné posouzení majetkových poměrů žalovanou v odvolacím řízení stěžovatel nenamítl. Z obdobných důvodů je lichá námitka, v níž stěžovatel krajskému soudu vytkl, že neshledal porušení zásady proporcionality tím, že správnímu orgánu prvního stupně nebyly známy majetkové poměry stěžovatele. Uvedená námitka byla vypořádána výše zmíněným odkazem krajského soudu na možnost zhojení nedostatků v odvolacím řízení.

[31] Nezákonnost pokuty nelze bez dalšího dovodit ani ze skutečnosti, že výše pokuty zůstala nezměněna i poté, kdy žalovaná zrušila původní rozhodnutí inspektorátu a vrátila mu věc k dalšímu řízení. Žalovaná zrušila rozhodnutí ze dne 17. 6. 2013 pro procesní vady (nedodržení náležitostí oznámení o zahájení řízení a neseznámení žalobce se všemi podklady rozhodnutí), nikoliv pro nesprávné stanovení výše sankce, a nezavázala inspektorát k přehodnocení výše pokuty. Neopodstatněná je také námitka, podle které správní orgány nepřihlédly při stanovení výše pokuty ke skutečnosti, že k porušení zákonné povinnosti došlo v důsledku technické poruchy u dodavatele. Jak již stěžovatele upozornil krajský soud, rozhodnutí inspektorátu tuto skutečnost výslovně označilo jako polehčující okolnost. Stěžovatel krajskému soudu nedůvodně vytkl, že se s námitkou výše sankce vypořádal nesprávně. Z výše uvedeného je zřejmé, že se krajský soud vypořádal se všemi otázkami, na které stěžovatel poukazuje v kasační stížnosti.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[32] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu